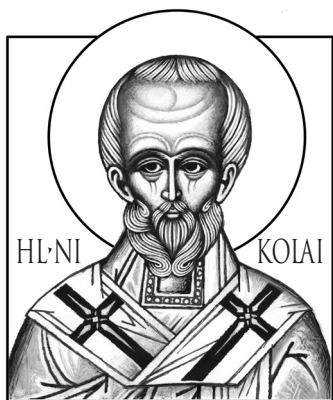

Vi planlegger en ny
PILEGRIMSTUR
 til **GEORGIA**

Enten slutten av juni
 eller begynnelsen
 av august. – 6 dager
 (mandag-lørdag).

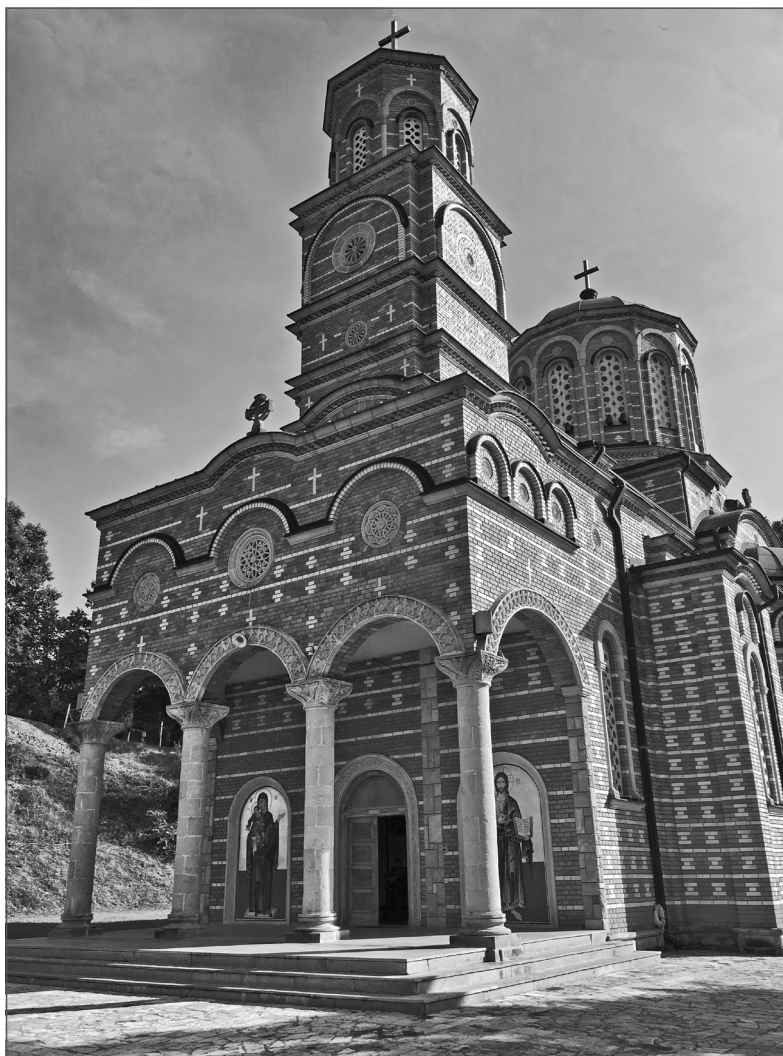
*Som forrige gang,
 vil fader Mamuka
 være vår reiseleder.
 Foruten Tibilissi,
 vil vi besøke
 hl. Ninas kloster
 i Bodbe,
 hl. Shios kloster,
 Alaverdi-klosteret
 og den hellige byen
 Mstheta.*

Ta kontakt i god tid
 med f. Johannes

Nº4
2016

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

DEN VAKRE KIRKEN I DJUNIC

VI ARRANGERTE EN PILEGRIMSTUR TIL hellige steder i Serbia i september (*se rapport inne i bladet*). Landet har så utrolig mange vakre og viktige steder å besøke! Så vi blir aldri frdige med å reise dit! Hver gang oppdager vi nye steder med en imponerende historie og med gjestfrie mennesker. Hver gang kommer vi tilbake styrket i troen.

Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ facebook: <https://www.facebook.com.groups/HelligeNikolai/>
<http://www.ortodoks.com> ♦ postgironr.: 0532 1267426 ♦ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
 Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org

ADRESSER & TELEFONNUMMER

hierodiakon: fader Serafim, mob. 934 39 016

leser: Ronald Worley

Menighetsråd: f. Johannes (formann),
f. Serafim, Torstein Theodor Tollefsen,
Vera Piatrova, Zorica Ranisavljevic,
Toska Struksnes, Thomas Såheim.

Revisjonskommisjonen:

Inger-Johanne Nilssen,
Radinka Nikolovska og Zaid Kaleab.
Medlemsavgift (frivillig): kr.500,-

Hellige Trifon Skita; mob.: 472 71 396
Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor»
og «Ortodoks Røst», www.ortodoks.org
www.klosterprodukter.com
facebook.com/trifonkloster

KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER:***St. Georg i Neiden**

St. Georgs ortodokse kapell i Neiden
starost: Oiva Jarva

***Maria Bebudelse i Bergen**

Gudstjenestested:
St. Sunniva på Florida.
Starost: Sturla Olsen, tlf.: 56 33 09 05
konto: 5233.05.01006
hjemmeside: www.ortodoksibergen.no

***Kristi Forklarelse i Rogaland**

Starost: –
/ **konto:** 3265.11.10407
Hl. Martyr Elisabets kapell
Adresse: Daleveien 3, Sandnes
hjemmeside: <http://ortodoksstavanger.no/>

***Kristi Frembærelse i Tempelet i Bodo**

Lonni Lepp, e-post: lonnilep@online.no
 Martinus Hauglid:
 e-post: martinus.hauglid@gmail.com

***Johnsegarden i Sogn og Fjordane**

Inger Johanne Enger, 6977 Bygstad
Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf. 57 71 69 00
 e-post: kboklade@online.no
 Hl. apost. Johannes Teologens kapell

Gravplass: Helgøya kirkegård

Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo:
 fader Johannes mob.: 472 71 396

NKR representant: fader Johannes

NTSF representant: f. Johannes

Forum for Ortodoks Kirkesang:

«De myrrbærende kvinners» forening:
 Kontakt: Janette Khoury
kontonr.: 2050 29 66945

Ikonmaler: Ove N. Svele, tlf. 22 63 06 09
 e-post: ograsve@gmail.com

Nikolaifondet: gironr. 0540 0752704

***Hl. Nikolai-kapellet på Majorstuen:**
 Kontakt: f. Johannes

Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes
 Teknisk/lay-out medarbeider: Ove N. Svele
 Korrektur: Peter Svele

GUDSTJENESTER

DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ► søndager kl.11:00, ukedager kl.10:00.

Liturgi på norsk 1. og 3. sønd. i mnd. / kirkeslavisk og norsk 2. og 4. sønd. i mnd.

<i>sivil dato</i>	<i>ukedag & klokkeslett</i>	Gudstjenestene er åpne for alle, men kun ortodokse troende kan ta del i Nattverden. Husk fasten og forberedelsesbønnene! Skål du ta del i Nattverden, må du komme i god tid til kirken.
18. des.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. Sabbas den Helgede fra Palestina, etter liturgien: AKATIST FOR HELLIGE NIKOLAI.
19. des.	mand. kl. 10:00	Liturgi til ære for HELLIGE NIKOLAI. Menighetens alterfest.
25. des.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. De hellige forfedrenes søndag. Spyridon av Trimifunt
28. des.	onsd. kl. 11:00	Liturgi på klosteret i Hurdal: HL. TRIFONS DAG. Празднуем преп. Трифона
1. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi sønd. før Kristi fødsel. (Nyttårsmoleben).
6. jan.	fred. kl. 18:00	Vigilie. Всенощное
7. jan.	lörd. kl. 10:00	Liturgi KRISTI FØDSEL Рождество Христово! Fastefri periode mellom Kristi fødsel og Kristi dåp
8. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi Den Allhellige Gudfødterskens dag (syaxis)
14. jan.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen
15. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. hl. Serafim av Sarov.
18. jan.	onsd. kl. 18:00	Vigilie Всенощное
19. jan.	torsd. kl. 10:00	Liturgi. KRISTI DÅP m. vannvielse. Богоявление с водоосвящением
21. jan.	lörd. kl. 10:00	Liturgi m. vannvielse i Sandnes.
22. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi
28. jan.	lörd. kl. 10:00	Liturgi på klosteret i Hurdal.
29. jan.	sønd. kl. 11:00	Liturgi (SAKKEUS-SØNDAGEN)
4. feb.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Sandnes
5. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi (TOLLEREN OG FARISEEREN) Fastefri uke! Новомученики и исповедники российские.
11. feb.	lörd. kl. 10:00	Liturgi i Bergen
12. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi (DEN FORTAPTE SØNN) De store hierarker BASILIOS DEN STORE, GREGORIOS TEOLOGEN OG JOHANNES KRYSTOMOS.
15. feb.	onsd. kl. 10:00	Liturgi. KRISTI FREMBÆRELSE I TEMPELET (Сретение Господне)
19. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. DEN YTTERSTE DOM. Kjøtt-fasten begynner.
25. feb.	lörd. kl. 10:00	Liturgi på klosteret i Hurdal kl. 10 - Parastos.
26. feb.	sønd. kl. 11:00	Liturgi. ADAMS FORDRIVELSE FRA PARADIS. Ostefasten begynner
DEN STORE OG HELLIGE FASTEN – Великий покаянный канон		
27. feb.	mand. kl. 18:00	Kompletorium med Den Store Botskanon (1)
28. feb.	tirsd. kl. 18:00	Kompletorium med Den Store Botskanon (2)
1. mar.	onsd. kl. 18:00	Kompletorium med Den Store Botskanon (3)
2. mar.	torsd. kl. 18:00	Kompletorium med Den Store Botskanon (4)

EN ORTODOKS KRISTEN kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønnboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig.

Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь!
 SØNDAG ER HERRENS DAG, GÅ I KIRKEN!

BØKER OG HEFTER TIL SALGS I KIRKEN:

- *Tito Colliander: Gresk-ortodoks tro og livssyn; 54 sider, kr.50,-
- *Erkebiskop Paavali: Vår tro; 88 sider, kr.150,-
- *Hl. Serafim av Sarov; 108 sider, kr.150,-
- *Epifanij den vise: Hl.Sergej frå Radonesh 48 sider, illustrert. kr.50,-
- *Stavropoulos: Detakere i guddommelig natur / Ortodoks lære om frelsen; 88 sider, kr.130,-
- *Ortodokse Røster i Nord I – en antologi ved f.Johannes red.); 155 sider, ill. kr.220,-
- *Den ortodokse kirkes guddommelige liturgier Faste og variable tekster til de tre liturgier; 208 s., innb. ill.; kr.298,-
- *Roma og Konstantinopel. En økumenisk konfrontasjon; 40 sider, kr.50,-
- *Ortodokse Røster i Nord II – en antologi ved f.Johannes red.); 111 sider, ill. kr.150,-
- *En munk fra Østkirken: Om Liturgien. kr.50,-
- *Filokalia v/ f.Johannes; 189 sider, kr.200,-
- *Tjetverikov: Optina-klosteret. kr.170,-
- *Ortodoks bønnebok f.Johannes (overs. ect.); 192 sider, kr.248,-
- *Hl. Trifon av Petsjenga; 104 sider, ill. kr.150,-
- *Gudstjenester, sakramenter og skikker i Den ortodokse kirke, 32 sider, kr. 40,-

STEINENE HUSKER HVEM VI ER *Hva skal vi med noen steiner og en ny krangel om hvor Olav den hellige ligger begravet?*

av Olav Egil Aune

DET HANDLER OM HVEM VI ER.

Under utgravninger i Trondheim har arkeologer funnet det de mener er rester av Clemenskirken – Olav den Helliges kirke. Kort tid etter slaget på Stiklestad ble Olavs lik brakt til Trondheim, forteller Snorre. Overleveringer forteller at han ble oppbevart i et skur – og begravet dagen etter. Ett år senere ble graven åpnet og kisten med den helgenerklærte kongen plassert på alteret i Clemenskirken. Der sto den i 25 år. Olavskulden var i gang, og pilegrimene på vei.

DEN HELLIGES SKRIN

Funnet i Trondheim sentrum omtales som det viktigste arkeologiske enkeltfunnet i katedralbyen på over ett hundre år, det vil gi internasjonal gjenklang, skriver Adresseavisen. Professor Axel Christophersen ved NTN Vitenskapsmuseet sier at det er ikke gjort viktigere arkeologiske enkeltfunn i det historiske Trondheim på over ett hundre år. «Som den første forvalter av Olav den helliges skrin, er Clemenskirken det tidligste vitnesbyrd om fremveksten av det kristne kongedømmet. Kirken hadde en sterk symbolkraft», sier han. Slik den – uansett hvordan man beskriver det – også har i dag.

FORBY DRAP

Viktig for hva? akkurat nå, 2000 år senere og noen år før helgenkongen skal feires? Fordi det kompletterer den hele og store fortellingen om den betydeligste mannen i norsk historie (selv Thor Heyerdahl tatt i betraktning), han som sørget for at

Norge tok skrittet inn i en moderne tid ved å gi kvinner menneskeverd og rettigheter og forby at «uekte» og handikappede barn skulle drepes. Bak lå kristendommen og skjøv frem et nytt rettssystem, som skulle skjerme mot hat, urimelighet og urett. Det var Ordet som skapte rettferd.

ERLING RIMEHAUG: Da Olav den hellige måtte rømme fra Norge, søkte han tilflukt hos gamlekjæresten

BRAKTE TROEN TIL NORGE

Men først og fremst og grunnen til at han er aktet i dag som han var i middelalderen, er at han brakte ånd og tro til Norge. Ordet var ennå ikke kommet for å erstatte sverdet i folkets liv. Olav hadde vært på reiser og blitt befruktet av universelle idéer (les: den kristne tanken). Han kom begeistret hjem - og sto, som konge, foran problemet: Hvordan kan disse ideene settes ut i norsk virkelighet og få dem til å bety noe for det levende livet, åndens liv – som også det praktiske.

KRISTENDOM I FANGET

Men han handlet, han mente det var riktig og til gagn for folket å tenke kristent. Det skjedde altså ikke ved «surdeigsmetoden», det skjedde i tidens tegn. Han prøvde med vold, for han hadde ikke fått den kristne tanken under huden ennå. Og folket svarte med å støte ham ut. Så prøvde han den andre, han gjorde den kristne tanken til tro i seg selv, forbandt den med sin personlighet. Da begynte det å spire. ■

Bogomtale – en anmeldelse

PETER HALLDORF MANIPULERER

Undtagelsesvis bringer vi en bogomtale. Det gør vi, fordi denne bog går tæt, ikke blot på Den Ortodokse Kirke, men på navngivne personer fra vort Ærkestift. Og gør det på en utilstedelig måde, som dels er stærkt manipulerende, dels misbruger offentligt, hvad der er sagt og gjort i diskretion.

På det svenske forlag Artos er der her i foråret 2016 udkommet endnu en bog af den svenske pinsepræst Peter Halldorf. Et «manifest for kristen enhed» kalder forfatteren selv udgivelsen, som fylder 80 sider i A-5 format med titlen «Att älska sin nästas kyrka som sin egen» («at elske sin næstes kirke som sig egen»).

Halldorf har de senere år haft en del gennemslagskraft i såkaldt «karismatiske», kirkelige kredse i Skandinavien, kredse, der flittigt flirter med ortodoks kristendom. Bl. a. er han ophavsmand til det temmelig komiske fænomen, «ørkengudstjenester», en karikatur af den ortodokse liturgi med sand på gulvet og præster på bare fødder. I denne, hans seneste udgivelse, fremmaner Halldorf endnu en gang forestillingen om synlig kristen enhed, højt hævet over alle trosmæssige, teologiske og liturgiske forskelle. Det er uforpligtende drømmerier, som slet ikke forholder sig til virkelighedens historiske, teologiske og dogmatiske grunde til splittelsen mellem kristne.

Peter Halldorf lader som om, alle de brudflader, der er mellem Den Ortodokse Kirke og så de grupperinger, katolikker og protestanter, som gennem historien har skilt sig ud fra Kirken, slet ikke eksisterer. Han foregiver, at de teologiske og

læremæssige forskelle ikke er virkelige, men blot overfladiske misforståelser, og at alle kristne derfor burde kunne dele nadver på tværs af kirkeligt tilhørsforhold.

I virkelighedens verden er der imidlertid klare og definerbare modsætninger mellem ortodokse, katolikker og protestanter. De modsætninger tager Halldorfs fremstilling ikke afsæt i, og derfor bliver den grundlæggende misvisende. I stedet fastholder han en illusorisk forestilling om kirkelig enhed med den samme besværgende formular, han igen og igen gennem sit forfatterskab har benyttet: «Vejen til enhed går ikke gennem konvertering til hinandens kirker» (p. 28).

Frem for teologisk, trosmæssig og liturgisk afklaring gennem drøftelser forestiller Peter Halldorf sig vist nok, at den kirkelige enhed skal komme gradvist, derved at kristne fra de forskellige, såkaldte «konfessioner» via indbyrdes kærlighed langsomt og umærkeligt smelter sammen. Dette fromme håb og denne luftige illusion om enhed hinsides enhver dogmatik søges underbygget, ikke ved teologiske argumenter, men gennem fremhævelse af mere eller mindre karismatiske enkeltpersoner fra forskellige kirkesamfund bl.a. grundlæggeren af pinsebevægelsen (!), William Seymour, og den katolske Focolarebevægelses ophavskvinde, Chiara Lubich. Disse og endnu flere blev, skriver Halldorf, «vidner om at Kristus umuligt kan være delt» (p. 19).

Efter således at have listet nogle af sine personlige forbilleder op

slutter Peter Halldorf med at spille, hvad han lader til at opfatte som et overbevisende trumkort. Det gælder Gunnell Vallquist, mangeårigt medlem af Det Svenske Akademi, som døde 97 år gammel i januar 2016. Vallquist var katolik (i øvrigt konvertit!), men var angiveligt tiltrukket af Den Ortodokse Kirke. Hun var franskyndig, havde fransk som sit fag, og kom gennem en årrække til påskefejring i Den hellige Treenigheds Menighed i krypten i Rue Daru i Paris. Menigheden hører til vort Ærkestift, Det Vesteuropæiske Eksarkat. Halldorf citerer fra Vallquists dagbog, som hun har overladt ham inden sin død. Hun beretter om, hvordan hun lærte f. Boris Bobrinskoy at kende under hans besøg i Sverige i 1988, og så hedder det i dagbogen: «Søndag den 5. november 2000 i krypten i katedralen ved Rue Daru, celebrant var fader Boris Bobrinskoy ... Jeg stillede mig i kø ... jeg mødte fader Boris' blik ... og jeg fik lov at gå frem. En mærkedag i mit liv. Siden var jeg hvert år velkommen til kommunion, når han celebrerede.» (p. 45 – 46).

Man fornemmer Halldorfs triumf ved at kunne berette om en (ganske vist konverteret) katolik, som modtager nadver i Den Ortodokse Kirke. Men for at ingen skal være i tvivl medtager han endnu en afgørende passage fra Gunnell Vallquists dagbog: «Ærkebiskop Gabriel blev informeret om sagen, godkendte den, men betonedes at den ikke måtte blive kendt» (p. 46).

Denne sidste sætning er vigtig! Den burde Peter Halldorf have læst

TITO COLLIANDER: DEN ORTODOKSE KIRKE GJENNOM TIDENE

Tredje Epoke: Fra Det Store Skisma til Vår Tid.

* * *

17. ØSTENS KIRKER

Etter skisma i 1054 har Den ortodokse kirkes hovedoppgave vært å bevare i renhet den tro som kirken i løpet av tiden har fastslått. Dette gjorden den i de vanskelige tidene med indre fiender: vranglærerne. Etter hvert ble de stadig sterkere erstattet av ytre fiender; de muslimske erobrerne.

I særdeleshet var det Aleksandrias, Antiokias og Jerusalems patriarkater som fikk lide sterkt under islamsk herredømme. Både persere, arabere og tyrkere brente ned kirke-

er, tilintetgjorde klostre, myrdet kristne eller solgte dem som slaver. Helt til den aller nyeste tid har kristne blitt utsatt for skånselløs forfølgelse (i våre dager i fornyet styrke særlig i Syria, Irak og Egypt. Overs. Anmerkn.). De gamle patriarkatene med sin blomstrende kultur er redusert til små rester.

Under korstogstiden var det ikke mye lettere. Romersk-katolikkene erobret og undertrykte de ortodokse med like hard hånd som muslimene. Korsfarernes fremmarsj var en bitter feiltakelse for østens kristne og tjente bare til å

forstørre kløften mellom dem og pavemakten.

Konstantinopels patriarkat holdt stand lengst, selv om dets område måtte tåle forferdelige hjem søkels-er. Konstantinopel var jo hovedstad i fordums mektige bysantinske riket og ble beleiret og plyndret flere ganger av sarasenerne (araberne), korsfarerne (1204) og tyrkerne. År 1453 ble byen endelig erobret og falt således – sammen med de greske og sydslaviske kirkene i det hardhendte muslimske herreveldet for flere århundreder fremover.

forts. side 17 ►

► *fra s.4 «Peter Halldorf manipulerer»*
mere end én gang, han burde have tenkt grundigt over den og lagt sig den på sinde, inden han misbrugte den til sine egne formål på en måde, som er stik imod dét, Ærkebiskop Gabriel opfordrer til.

Ved at offentliggøre den kontroversielle beretning bevæger Peter Halldorf sig langt ud over anstændighedens grænser! Det er selvsagt ikke muligt at afgøre, hvad der faktisk har fundet sted. Men hvis historien er sand, hvilket ikke er udelukket, ja, så burde Halldorf have respekteret Ærkebiskop Gabriels påbud om diskretion frem for at misbruge en åbenlys undtagelse fra den generelle regel, en enkeltstående, personlig relation, misbruge den i sine stadigt tilbagevendende forsøg på at udviske alle forskelle og i stedet gøre undtagelsen til reglen.

Jeg kender udmærket begge de personer, Gunnell Valquist nævner. Fader Boris var rektor på det ortodokse teologiske institut Saint-Serge i Paris, dengang jeg i 1990'erne var indskrevet som studerende dér, og jeg har flere gange fejret Liturgi sammen med ham i Rue Daru. Ærkebiskop Gabriel ordinerede mig som præst i Oslo i 2003 under ét af sine besøg i Skandinavien, og han var min og resten af Det Vesteuropæiske Eksarkats ærkebiskop frem til sin død i 2013.

Ærkebiskop Gabriel (som for resten var konvertit til Den Ortodokse Kirke!) og fader Boris var i deres præstelige virke åbne og vidt favnende mennesker, og jeg kan ikke udelukke, at de i helt særlige tilfælde kan have dispenseret fra gældende ordninger. Til gengæld kan jeg garantere for, at de begge to var helt klare på, hvad Kirken er, og

hvad Kirken ikke er. Ingen af dem var frontkæmpere for «gren-teorien», sådan som Halldorf er. De var i deres teologi og praksis helt på linie med Metropolit Kallistos Ware (som for resten også er konverteret til Den Ortodokse Kirke!), og med hans definition af Kirken:

«Den Ortodokse Kirke tror i al ydmyghed om sig selv, at den er «den ene hellige, katolske og apostolske Kirke», som nævnes i Trosbekendelsen. Dette er den grundlæggende overbevisning, som leder ortodokse kristne i deres relationer med andre kristne. Der er splittelse mellem kristne, men Kirken selv er ikke splittet og kan heller aldrig blive det.» (Ware: «*The Orthodox Church*», Penguin Books 1963 p. 315, min ovs.) ■

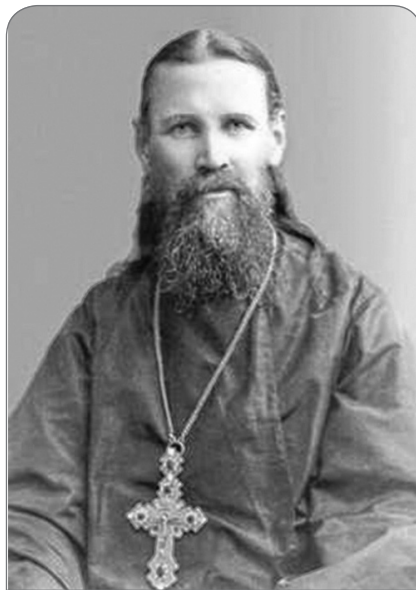
*f. Poul Sebbelov
København*

DEN HELLIGE OG RETTFERDIGE JOHANNES AV KRONSTADT (2.del)

Snart ble f. Johannes belønnet med undrenes gave fra Gud, og det gjorde ham berømt både i Russland og utenfor. Det er ikke mulig å fortelle om alle de mirakler som ble gjort av f. Johannes. Våre vantro, intellektuelle og pressen fortiet med vilje de mange bekeftelsene på Guds kraft gjennom f. Johannes av Kronstadt. Uansett så ble det skrevet ned mange vitnesbyrd om mirakler og andre ble bevart i folks minne.

Det hendte at noen ble syk i Kronstadt, fortalte f. Johannes. – Da ba de meg om bønner. Og jeg kunne ikke nekte det. Jeg begynte å be til Gud, samtidig ba jeg om at Guds vilje skulle skje over den syke. Plutselig kom en gammel kvinne til meg som jeg kjente fra før. Det var en gudfryktig kvinne, dypt troende, som døde senere som en sann kristen. Hun krevde bare bønner om helbredelse fra meg, ikke noe annet. Jeg husker at jeg ble redd. Hvordan kan jeg våge å kreve noe fra Gud? Det er Guds vilje som måtte skje! Men den gamle kvinnen trodde på kraften i mine bønner og insisterte på det. Da bekjente jeg min syndighet og svakhet for Gud, og skjønte at det var Guds vilje og begynte å be om helbredelsen. Gud viste meg sin barmhjertighet og den syke ble frisk igjen. Jeg takket Gud inderlig for det. Neste gang skjedde akkurat det samme. En syk mann ble helbredet. Da forstod jeg at det var Guds vilje og den nye oppgaven fra Gud. Jeg måtte be for dem som spurte meg om det».

Med hjelp fra Johannes bønner skjedde det mange mirakler og etter hans død fortsatte mange underlige

ting. Mange uhelbredelige syke ble friske igjen etter f. Johannes bønner og hans håndspåleggelse. Helbredelsene foregikk både privat og offentlig med mange folk tilstede, både med Johannes og i hans fravær.

Noen ganger var det tilstrekkelig bare å skrive et brev til f. Johannes eller sende et telegram for å få helbrede syke. Det var noe merkelig som skjedde i landsbyen Kontshanskoe (Suvorovskoe heter den nå) som ble beskrevet av professorer i Suvorov kommisjon fra militærakademi (i 1901). Det var en besatt kvinne som hadde lidd i mange år. Hun ble båret til f. Johannes helt bevisstløs, og om en stund ble hun frisk og normal igjen. Takk være f. Johannes' bønner kunne de blinde se igjen. Kunstneren Zhivotovski beskrev hvordan f. Johannes' bønner bragte regn til et tørt område. F. Johannes helbredet ikke bare russiske kristne mennesker, men også muslimer og jøder. Den store gaven som undergjører fikk han selvfølgelig fra Gud gjennom mye bønn, streng faste og uendelig kristen kjærlighet til Gud og sin neste.

Snart ville «alle» troende møte den store og vidunderlige undergjøreren. Det var den andre perioden i hans ærerike liv. Det var hans heltedåder. I begynnelsen måtte han gå til mennesker selv. Men nå kom folk fra alle kanter av Russland til f. Johannes. Tusenvis mennesker kom daglig til Kronstadt for å møte ham, for å høre på ham, for å få hjelp fra ham. Enda flere brev og telegrammer fikk f. Johannes hver dag. Kronstadt postkontor måtte opprette en ekstra postavdeling for å behandle all posten. Sammen med brev kom store pengerbeløp til veldedighet. Hvor mange penger er det vanskelig å si, siden f. Johannes ga bort alle pengene. Ca en million rubler gikk gjennom hans hender i året. Det var et veldig stort beløp i den tiden! For disse pengene gav han føde til tusenvis fattige. Han opprettet «De glade arbeideres hus» med skole, kirke, yrkesopplæring og barnehjem. Han etablerte et kvinnekloster i sin egen landsby og bygde katedralen. I St. Petersburg bygde han et kvinnekloster på Karpovkagata, hvor han selv ble begravd senere.

Det var veldig trist at f. Johannes måtte avslutte kristendomsundervisningen i Kronstadt, som han hadde hatt i 25 år. Han var en utmerket lærer, som hverken brukte strenge eller ydmykende metoder i arbeidet, noe som var vanlig på den tiden. Han hadde alltid gode og varme relasjoner både til undervisningen og elevene. Derfor hadde han aldri dårlige elever. Alle var engajerte i hans timer. Alle ventet på hans timer, fordi han var så populær. Det var levende dialoger og spennende

samtaler. Disse samtaler ble dypt bevart i hukommelsen hos elevene.

Med slike undervisningsmåter, forklarte han, var det nødvendig å skape ekte kristne mennesker, først og framst, til fedrelandet. Derfor satte han vitenskapen på den andre plass. Det var ofte at f. Johannes gikk i forbønn for en lat elev, som skulle blitt utestengt fra skolen. Han tok eleven ordentlig fatt. Og etter noen år var det barnet, som før hadde vært håpløs, blitt et nyttig samfunnsmedlem. F. Johannes satt stor pris på lesing av helgenbiografier. Han kom alltid med bøker til timen og delte dem ut blant elever for lesing hjemme. Den måten å undervise på ble beskrevet i forbindelse med 25 årsmarkeringen i gymnasiet: «Det var ikke en tørr skolastikk du underviste barna i, ikke døde tekster og uttalelser, du sådde frø av evige og levende Gudsord.»

Den gode og fruktbare undervisningen måtte f. Johannes la vike for en enda mer fruktbar gjerning. Han skulle bli hele Russlands sjelesørger.

Det er vanskelig å forestille seg hvor tung f. Johannes hverdag var. Han stod opp kl 3 om natta og forberedte seg til liturgien. Rundt kl 4 gikk han til katedralen til den tidlige liturgien. Her møtte han folk som ventet på hans velsignelse. Her var fattige også, som f. Johannes ga almisser til. Om morgenen leste f. Johannes kanonene selv. Han syntes at det var veldig viktig. Skriftemålet var felles, offentlig, på grunn av den store folkemengde.

Det felles skriftemålet var alltid rørende: mange mennesker bekjente sine synder høytlydt, uten skam. Andrejev katedralen kunne romme

opp til 5000 mennesker og var alltid full. Derfor pågikk nattverden ganske lenge og liturgien var ikke avsluttet før kl. 12. Det var vanskelig å beskrive så vakre liturgiene var.

Her er noen ord om f. Johannes under gudstjenesten: noen ganger strålte han kjærlig, noen ganger var han sørgmodig, ofte med gledesstrålende ansikt og brennende bønner på leppene. Hele liturgien var en slags ustanselig bønn til Gud, og han var virkelig en formidler mellom mennesker og Gud, forbønner for syndere, det levende bindeledd mellom jorden og himmelen hvor han svedde oppe i skyene. Når han leste, var det som en levende begeistret samtale med Gud og Hans hellige: han leste høyt, klart og forståelig. Hans stemme gikk rett inn i sjelen til folk.

Han leste bønner og så ut som om han stod foran Gud selv og snakket med Ham. Tårer rant fra øynene hans, men han brydde seg ikke om det. Man forstod at f. Johannes hver gang opplevde hele vår frelseshistorie, fornam Kristi lidelser og store kjærlighet. Slik påvirket gudstjenesten alle de tilstedeværende. Ikke alle var sterke i troen, ja mange var ikke troende i det hele tatt, men de kom, kanskje av nysgjerrighet. Men her i kirken forandret alt seg. Den mistroiske isen smeltet og varmen fra troende kom istedet. Det var mange som ville ta del i nattverden og det tok over to timer med flere prester og flere nattverdskalker for å gi nattverden til alle.

I løpet av liturgien kom det brev og telegrammer til f. Johannes som stod i alterrommet og han leste bønner for de lidende med en gang.

Etter liturgien ble han, som vanlig fotfulgt av flokker med troende, men gikk direkte til dem som var syke. Han pleide å komme hjem etter midnatt. Antageligvis sovnet han ikke noen ganger i det hele tatt.

Så vanskelig liv og arbeide var bare mulig med Guds hjelp!

Å leve så ærverdig liv var en stor utfordring for f. Johannes. Han var alltid omringet av folk uansett hvor han var. Beundrere kastet seg til og med etter hans raske hestevogn og risikerte å bli skadet.

Etter ønsket fra troende måtte f. Johannes reise rundt i Russland. Disse tjenestereisene var virkelig som en triumfferd for den ydmyke Kristus-tjeneren. Tusenvis av folk samlet seg for å vise f. Johannes sin hjertens tro og å få hans velsignelse. Når f. Johannes satt i en båt, løp folk langs stranda etter ham eller satt på kne og korset seg for å vise sin respekt. I «Ryzhovka» området, nær Kharkov (i Ukraina), hvor f. Johannes bodde en stund, var alle blomster og gress utryddet på grunn av mange tusen menneskers fottrinn.

Tusenvis av mennesker bodde nær dette området. Kharkov katedralen kunne ikke ta imot så mange troende som ville være med på gudstjenestene. Folk befant seg ute på gaten og på arealene rundt katedralen. Kirkecoret måtte flytte til alterrommet. Den 20 juli hadde f. Johannes liturgien på Samlingsarealene der. Det var 60.000 mennesker til stede. Akkurat det samme foregikk i andre byer: Samara, Saratov, Kazan, Nizhni Novgorod.

forts. neste side ►

► forts. fra s.7 ...Johannes Kronstadt

F.Johannes var til stede når keiser Aleksander III døde i Livadi-palasset (Krim). Den syke keiseren møtte f.Johannes med ordene: «Jeg kunne ikke våget å invitere Dem. Takk for at De har kommet. Be for meg. Jeg føler meg dårlig.» Dette skjedde den 12 oktober 1894. Etter felles bønn, ble det noe bedring for den syke keiseren og det gav håp om full helbredelse. Det gikk 5 dager. Den 17 oktober ble keiseren dårlig igjen. I de siste timene av sitt liv ba keiseren f.Johannes: «De er en hellig og rettferdig mann. Derfor elsker alle russere Dem». «Ja, – svarte f.Johannes, – Deres folk elsker meg». På dødsleiet, etter nattverd og salving, la f.Johannes sin hånd på keiserens hode. Keiseren sa til ham: «Når De holder Deres hender på mitt hode, føler jeg meg mye lettere, men når De tar hendene vekk, lider jeg igjen – ikke ta hendene Deres fra meg». F.Johannes måtte holde hendene sine på hodet til keiseren inntil han døde.

F.Johannes oppnådde høy innsikt gjennom bønn og lidenskapsløshet. Derfor kunne han ta imot dyre gaver, og kunne ta på seg fine klær. Dette gjorde han også for å skjule sine dyder. De innsamlede pengene delte han ut med en gang blant fattige. En gang fikk han en stor konvolutt fra en kjøpmann og leverte den med det samme til en fattig uten å åpne konvolutten. Kjøpmannen ble urolig: «Fader, det er tusen rubler der!» – «Det er til hans lykke», – svarte f.Johannes rolig. Men, noen ganger ville han ikke ta imot gaver fra visse mennesker. Det var et tilfelle da han ikke ville ta imot 30.000 rubler fra en rik dame. Det vitnet om f.Johannes' klarsynthet, for denne

damen bekjente senere at hun hadde fått pengene på en syndig måte.

F.Johannes var en utmerket forkynder, selv om han snakket veldig enkelt og uten særlige forberedelser. Han lette ikke etter fine ord og sære uttrykk, men prekenene hans hadde styrke og dyp mening, samt teologisk innhold.

Selv om han var et veldig opptatt menneske, fant han likevel tid til å skrive en dagbok med de åndelige erfaringene, som han hadde fått gjennom liturgi og bønn. Den dagboka ble utgitt under tittelen «Mitt liv i Kristus». Boka er en virkelig åndelig skatt, som kan sammelignes med de gamle, store kirkefedrenes åpenbaringer. Den komplette samlingen av f.Johannes «Mitt liv i Kristus», som ble utgitt i 1893, var i 3 bind med over 1000 sider. Den utrolige dagboka er et bevis på hvordan den store rettferdige og hellige mannen levde og hvordan en mann må leve for å kunne følge etter Kristus.

F.Johannes utga også 3 bind med prekener, på 1800 sider til sammen, og i flere separate bøker. Alle bøkene inneholder Guds visdoms ord, og overrasker med sin spesielle stil. Hvert ord er fra hjertet, fullt av dyp tro og visdom, samtidig var det skrevet klart og enkelt. Man må lese det flere ganger, for man finner noe nytt og hellig hver gang.

«Mitt liv i Kristus» tiltrakk allminnelig oppmerksomhet. Derfor ble boka oversatt til flere språk. Engelske prester likte boka så godt, at den ble en håndbok for dem.

Hovedappellene i alle skriftene til f.Johannes er det å ha ekte levende

tro på Gud, å tøyse lidenskapene og lystene, å være trofaste mot Den ortodokse kirke som eneste frelsende ark.

Angående Russland, viste f.Johannes seg som en streng profet som kalte folk til å angre sine synder, og han forutsa Guds snarlige straff for frafallet. Han kritiserte alle liberale partier og retninger som undergravde det russiske folkets tro og Russlands tusenårige statssystem.

«Lær Russland, å tro på Den Allmektige Gud som styrer verden. Lær tro, visdom og mot fra våre hellige forfedre... Gud betrodde den frelsende ortodokse tro til oss... Reis deg, russiske folk! Hvem lærte dere å gjøre det utenkelige opprør? Stopp galskapen! Slutt å drikke «giftig vann» i Russland!». Videre spår han: «Den Russiske stat vakler og kan snart falle.» «Hvis det fortsetter på den måten i Russland, og ateister og anti-monarkister ikke straffes etter loven, hvis Russland ikke skal rense ut mennesker som er «ugrass», da faller staten som andre gamle stater, utryddet av Gud som straff for sine synder». «Stakkars mitt fedreland! Når skal det få blomstre? Det skal skje hvis det holder seg til Gud og Hans Kirke, kjærligheten til tsaren og fedrelandet, og de sanne moralske prinsipper».

Den påfølgende blodige russiske revolusjonen med den triumferende ateistiske og menneskefiendtlige bolshevismen viste hvor riktig f.Johannes var i sine forutsigelser om Russland.

De siste årene var f.Johannes syk, men fremdeles arbeidet han for

PILEGRIMSREISE TIL SERBIA

Vi var 11 personer som dro fra Gardermoen i strålende solskinn mandag 5. september til Beograd. Der møtte vi fader Sava fra Krusedol-klosteret og Zoriča Ranisavljevic som tok oss videre til første overnattingssted. Vi spiste lunsj på veien, og var innom flere klostre før vi ved 20-tiden ankom Krusedol. Klosteret er et av de viktigste ortodokse serbiske klostre fra første halvdel av det 16. århundre. Et veldrevet og fint sted som ligger i den østre delen av nasjonalparken Fruska Gora, cirka 7-8 mil nord for Beograd. Her ble vi tatt i mot med stor gjestfrihet og varme. F.Sava har tidligere besøkt oss både

i Oslo og Hurdal, samt vært med på pilegrimstur til Selja. Her møtte vi også Seka, en medhjelper i klosteret som skulle bli med oss på resten av turen. F.Sava ble for øvrig også med oss til neste kloster i Bosnia Hercegovina. Etter et solid kveldsmåltid og en god natts søvn var det morgen-liturgi og frokost før vi dro videre tirsdag formiddag.

Neste stopp er kvinneklosteret Tironosa som ligger i den vestlige delen av Serbia og ble grunnlagt mellom 1276 og 1382. Utenfor klosteret stopper vi ved vannkilden og monumentet over de 9 sønnene og deres

far som alle falt i slaget ved Kosovo i 1389. Klosteret ble rekonstruert i det 16. århundre, det var kulturelt midtpunkt for områdene rundt på 1700-tallet. Vi fikk en hjertelig mottakelse, og etter omvisning var det traktering på serbisk manér og samtaler rundt langbordet mellom klosterlederen og gjestene.

Vi spiste middag på et idyllisk sted ved elven Drina før det bar inn i Bosnia Hercegovina og vårt kloster Dobrun, hvor vi fikk kveldsmat og vesper før vi la oss. Liturgi onsdag morgen, omvisning på området
forts. neste side ►

► *forts. fra s.8 ...hl Johannes Kronstadt*

Gud og for mennesker uten å klage. Han ville ikke engang spise fastende mat for å holde seg oppe. Istedenfor tok han nattverden hver dag som vanlig. Han sa: «Jeg er så takknemlig for Gud for alle mine lidelser som renser min sjel. Den Hellige Nattverden bare opplever meg».

Den 10. desember 1908 brukte han sine krefter for siste gang, og forrettet den Guddommelig liturgien i Kronstadts Andrejev katedral. Den 20. desember 1908 kl. 7:40 sovnet vår store og rettferdige fader fredelig inn, mens han fortalte om sin død på forhånd.

Under begravelsen var det tusenvis av mennesker, som bevitnet mange mirakler. Det var en uvanlig begravelse! I et stort område fra Kronstadt til Oranienbaum og fra Baltik jernbanestasjonen i St.Petersburg til

Johannes' kloster stod folk gråtende. Slike store folkemengder på begravelser hadde man aldri opplevd før. Begravelsesprosjekten ble fulgt av hæren med faner og de sang langs hele veien. Begravelsesseremonien ble utgjort av metropolitt Antonij i spissen for mange prester. De som kysset hånden til den døde vitnet om at den ikke var stiv.

Det føltes slik at det var de salige velsignede krefter som kom fra han som lå i kisten, liksom han tok farvel med sitt elskede folk.

Fader Johannes ble gravlagt i underetasjen av kirkekapellet, som var bygd spesielt for ham i Karpovka kloster. Det er en veldig vakker kirke i hvit marmor inkludert ikonostas og gravkammer. På høyre side av sarkofagen ligger det Hellige Evangeliet og en utskåret mitra. Under mitraen brenner lyset, som aldri slukkes. Et stort hav av lys fra

de troendes lamper lyser opp den vakre katedralen.

Nå i vår tid blir vår rettferdige fader lovprist. I Gud skje lov! Den gledelige hendelsen minner oss om det viktigste budskapet fra f.Johannes som vi skulle følge etter: «Vi trenger allminnelige allmen-menneskelige moralske renser, dyp anger, forandringer i levemåten fra det hedske til det kristne: la oss fjerne syndene med angerfulle tårer, la oss forsones med Gud – og da vil Gud forsones seg med oss!»

Den 7-8. juni 1990 ble den hellige rettferdige Johannes av Kronstadt kanonisert av det all-russiske kirkemøtet. Den 20. desember/2 januar – denne dagen for den hellige og rettferdige faderens bortgang ble tilsatt som hans minnedag. ■

*(Oversatt av Ludmila Mobeck,
Tilrettelagt av redaksjonen)*

► forts. fra s.9 Pilegrimsreise til Serbia

og frokost. Dobrun-klosteret er et munkekloster med betydningsfull historie, og det eldste i hele Bosnia-Hercegovina – antatt oppført i første halvdel av 1200-tallet.

Deretter dro vi til Visegrad og vandret i Kustoricas og Andric' «etno-landsby». Dette er stedet for Ivo Andric' roman «Broen over Drina» som han fikk nobelprisen for. Vi vandret på denne berømte broen som er fredet og står på UNESCOs verdensarvliste. Romanen tar for seg tidsrommet fra 1500-tallet og fram til tidlig 1900-tall. Her møter vi bl.a. representanter fra ortodoks kristendom og muslimske og jødiske representanter som kom sammen på broen og diskuterte aktuelle hendelser i tiden. Broen var også en særdeles viktig ferdselsåre mellom Serbia og Bosnia. Vi fikk også tid til å besøke en liten kirke oppe i åsene over Visegrad, som dessverre var stengt, før vi returnerte til Dobrun til et solid kveldsmåltid.

Torsdag var målet Studenica-klosteret, det fremste og viktigste klosteret

i Serbia. Vi dro via Arilja. Underveis stoppet vi i Mokra Gora og kjørte smalsporet jernbane i et høyt fjellområde – det fins ikke adjektiver nok for å beskrive området og utsikten! Turen tok et par timer. Vi rakk også å besøke en annen «etno-landsby»

gjenreist hver gang. Klosteret har gjennomlevd jordskjelv, brann og tyrkernes herjinger. Klosterbygningene ble rekonstruert i 1839, nytt lag med fresker malt, men av dårlig kvalitet og fjernet som en del av konserveringsarbeidet i 1951.

(«dervengrad»), oppbygget med tradisjonelle serbiske trehus som er på UNESCOs verdensarvliste.

Vi ankom Studenica ved 19:30-tiden. Hele området er meget vakker og veldrevet. Oppføringen av klosterkirken ble fullført 1196 – det året da Nemanja frafalt tronen, fikk tonsur og tok navnet Simeon. Under Savas åndelige ledelse ble stedet serbernes politiske, kulturelle og åndelige senter. Til bruk i klosteret forfattet Sava en Typik, (regelbok) med introduksjon som beskrev livet til hellige Simeon. Dette verket anses å være det første litterære serbiske verk. Kong Milutin fikk reist en liten kirke til ære for Hl. Joakim og Anna. Denne ble ofte ødelagt av tyrkerne, men

Dagen etter var vi til liturgi kl. 06:30. Etter frokost dro vi til Hellige Savas «retreat-sted» – Izpostnica, halvannen times tur i bratt, men lett terreng. Underveis stoppet vi hos munken Augustin og fikk se hans lille kirke. «Klosteret» i fjellet var stengt. Imidlertid fant Seka inngangen til en fjellhule med et oppkomme av friskt vann som har helbredende virkning. Seka manøvrerte en kjempeøse ned til kilden og bragte oss vannet! Hun kjente til dette fra tidligere. På tilbaketuren stoppet vi igjen hos munken som trakterte oss på vanlig serbisk manér. Vi hadde to overnattinger i Studenica, og startet også neste dag med liturgi. Igumenen Tikhon, en ung mann i førtiårene, hilste vi også på og ble

invitert til hans kvarter til samtale og traktering. Deretter frokost og avreise.

Ruten går nå mot Nis. Vi stoppet ved kirken Ljubostinja hvor det ble servert kaffe, og en liten samtale med igumania og en av ikonostasbyggerne som har vært hos oss. Etter en stund her dro vi videre til et lite kloster i nærheten, Preradovac-nonnekloster. Det ligger idyllisk til på en høyde med utsikt til små koller og veldrevne gårdsbruk i slake skråninger. Vi var usikre på veien, men møtte en ung diakon som var lokalkjent – han ble invitert med oss. Vi fikk en varm mottakelse av igumania-en Tekla, omvisning i kirken og en redegjørelse om strevet for å samle midler til et halvferdig gjestehus. Serbisk gjestfrihet, og i tillegg ble vi 13 personene også invitert til middag! Klokken var cirka 16, så vi takket ja til invitasjonen, (og betalte for maten).

Motvillig dro vi fra dette vakre stedet i strålende solskinn mot Kalenic-nonnekloster, vårt neste overnattingssted. Her rakk vi aften-gudstjenesten. Av det opprinnelige klosterkomplekset synes i dag bare kirken. Det ble bygget i det 15. årh. Kirkens fasade er meget dekorativ takket være pent utnyttet hvit stein og rød murstein. Freskene i kirken anses å være bysantinske mesterverk fra første kvartal av århundret. Herfra skulle vi dra presis 05:30 søndag morgen, da fikk vi en liten overraskelse: Noen hadde fjernet nøkkelen fra gjestehusets utgangsdør. Vi måtte åpne et vindu på grunnplanet og tok oss ut gjennom det, inklusive bagasjen vår. Støyen fikk en av gjestene, «nøkkelsynderen», til å kom-

me ut for å se hva som skjedde. En nonne åpnet ytterporten, og vi rakk porten til Zica-klosteret akkurat i tide til morgenliturgien.

Byggingen av Zica-klosteret, også et av de viktigste klostre i Serbia, begynte rundt 1208 etter at Hl. Sava kom fra Athos, og etter at den serbiske kirken ble selvstendig. Fra 1219 ble byggingen betraktelig intensivert. Klosteret, som ble ferdigstilt i 1230, ble det første hovedsete for den serbiske erkebiskop. Det ble plyndret og ødelagt flere ganger, sist under andre verdenskrig, og fikk betydelige skader under et jordskjelv i 1987. Også her var det velkomst hos den kvinnelige klosterlederen, serbisk gjestfrihet og solid frokost. Vi ble vist den ære å spise sammen med nonnene. Etterpå omvisning i klosteret og tilliggende kirker. Her står også vannvielsespaviljongen som klosteret i Hurdal har som modell for sin egen. Stor, velstelt park rundt et åpent område.

Ved 12-tiden dro vi til Nis, med bare en pause underveis. Ved 16:30-tiden var vi i domkirken som er en svært vakker og viktig kirke. Her ble det utformet et edikt i år 325 av keiser Konstantin om frihet for kristendommen. Etter vesper fikk vi en guidet tur til den eldste kirken, oppført under tyrkertiden. Her gikk vi ned noen trappetrinn – kristne kirker skulle ikke rage over de muslimske moskeene! Etter restaurantmiddag dro vi til neste overnattingssted Djunis, også et nonnekloster som ligger på veien til Beograd. Særlig rent og pent, første sted med myggnetting foran vinduene – her er også hundene inngjerdet. Liturgi kl.07:00. Omvisning på området, og kirkens historie om en ung pike som i 1898 fikk en visjon av Jomfru Maria mens hun hentet vann. Det skulle bygges en kirke her ved kil-den. Denne ble ødelagt året etter og ny kirke ble reist i 1921. Kloster ble det her i 1960. Deretter frokost og noen innkjøp før vi dro videre.

forts. neste side ►

► forts. fra s.11 Pilegrimsreise til Serbia

På vei til Beograd besøkte vi Hl. Romans kloster, hvor vi ble varmt mottatt og fikk historien om klosteret av nåværende igumens far. Også her ble vi traktert på serbisk manér. Her ligger noen av grev Vronskijs levninger begravet etter at han døde i Serbia under et slag i 1880-årene. Han er rollemodell i Leo Tolstojs «Anna Karenina». Videre dro vi til Topola som er sentrum i Sumadija. Her besøkte vi Oplenac-kirken hvor medlemmer av den serbiske kongefamilien er gravlagt. Kirken ligger noen mil syd for Beograd, på en kolle omkranset av høye trær. Eksteriør og interiør i denne veldig kirken er marmor og mosaikk, et must når man er i dette området. Vi hadde en engelsktalende guide, og kunne kjøpe et hefte om kirkens historie på engelsk. En liten kaffepause i disse vakre omgivelsene før vi dro til Rakovica-klosteret i Beograd. Det er siste stopp på reisen vår. Vi ankom ved 19-tiden til solid middag og særdeles hyggelig personale. Det første skriftlige materiale om klosteret går tilbake til 1502. Klosteret er rekonstruert flere ganger, og freskene er bevart i fragmenter. Heltene fra den første serbiske oppstand, så vel som en av deres fremste ledere, er gravlagt her. I 2009 ble også patriark Pavle gravlagt her.

I Beograd besøkte vi den mektige Hellige Sava-katedralen bygget i hvit marmor. Eksteriøret er ferdig, men ikke interiøret i dette enorme byggverket. Katedralen er den største på Balkan og et av de ti største kirkebyggene i verden. Noen av oss hadde en guidet tur til krypten som er tilegnet Hellige prins Lazar.

Reise-deltagere i hl. Romans kloster

I kapellet er det marmorgulv og fresker på veggene. I taket fresker og bladgull og strålende belysning. Kappellet var ferdig, men flere håndverkere var i arbeid med fresker i tilstøtende områder. Hellige Sava døde 12. januar i 1236. Legemet ble bragt til Mileseva-klosteret. I 1595 røvet tyrkerne de jordiske levninger, bragte dem til Vracar-høyden i Beograd og brente dem. 300 år etter udåden, i 1895, bestemte et dusin fremtredende byborgere at det skulle reises en helligdom på Vracar-høyden til minne om Hellige Sava.

Så ble det tid til å bese Kalemegdan, et stort borg-og park-område midt i sentrum. Her kan du se Donau og Sava møtes, diverse utstillinger, militærmateriell, kirker og restauranter. Før kveldsmat på restaurant i byen, var vi invitert til et hyggelig besøk hos familien til Blagoe som har malt freskene i Hurdal og Oslo.

Siste dag dro vi til domkirken og patriarkatbygningen for å handle. En enkel lunsj på Beograds eldste taverna fulgte, navnet er et spørsmålsteget – «?». Middag i gjestehuset i Rakovica og en vemodig avskjed før vi ble kjørt til lufthavnen. Vi ankom Gardermoen cirka 23:30.

Vi sitter igjen med sterke inntrykk og føler oss rikt velsignet for alt vi har opplevet. En spesiell takk til Belka Korshavn, f.Serafim og f. Johannes!

F. Johannes, i samtale med en av munkene vi møtte, sa følgende: «Vi har behov for å komme til ortodokse miljøer for å friske opp vår identitet.» Vår identitet er nå frisket opp, og forhåpentlig vil den sitte dypt inne i oss til neste gang. For ny tur blir det! ■

Dovidenja!

Inger Johanne Nilssen
Lars Karlsøen

TANKENE VÅRE FORMER LIVENE VÅRE MUNKEN TADEJ AV VITOVNICAS LIV OG LÆRE

*Sammenfattet av St Herman av Alaska Broderskapet
oversettelse av Cecilie Nielsen*

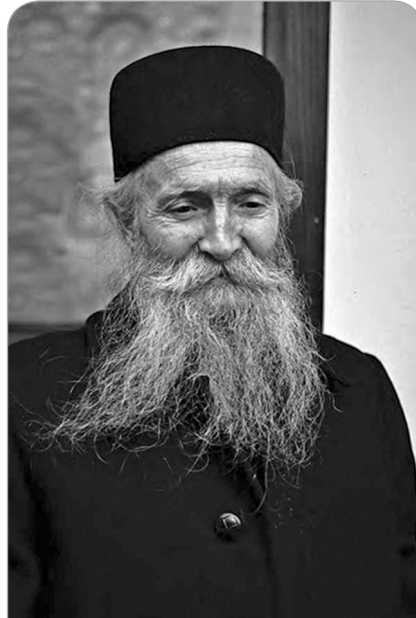
KAPITTEL SEKSTEN

SAMLEDE UTSAGN AV FADER TADEJ¹

(fortsettelse fra HNMB 2016 No3)

57. Det er mulig for et menneske i denne verden å gjør stor innsats og mye arbeid for det gode for sine medmennesker mens at sjelen hans fremdeles er nedsølet av synd. Et menneske kan passere gjennom flesteparten av tollhusene og enda bli dyttet ned i avgrunnen da han når tollhuset for nåde, fordi på tross av all innsatsen hans har han ikke lyktes i å legge merke til at hjertet hans var fastbundet til helvetes kref-ter. Han kan ha gjort mange gode gjerninger i løpet av livet, mange sjeler kan ha blitt frelst gjennom innsatsen hans (si at han bygde en kirke), men om han ikke hadde fokus på å rense sjelen sin, da blir tankene hans bundet til det som tilhører verden og han vil ikke kunne komme inn i den verden av evige verdier som bare kan enses av en ren sjel. Et slikt menneske er underlagt de ondsinnede åndene, i følge den graden av nåde han har. Til og med i sitt jordiske liv er han underlagt dem. Når han forlater kroppen vil han også være under deres makt.

¹ «De samlede utsagn» er et dokument, med utsagn av starets Tadej, som ble tatt opp på lydbånd i 1990-årene. Dokumentet, sammen med en kort biografi over staretsens liv, kom først ut som en slags kristen *samizdat*-utgivelse på «eget-forlag». Manuset var på 12 sider, maskinskrevet og fotokopiert.

58. Vi kan ikke bli frelst uten å slåss mot djevelen! Vi er våre foreldres avkom, og vi har arvet alle disse negative egenskapene som det er vanskelig å kvitte seg med. Vi må oppleve hjertesorg for at sjelene våre kan bli fri fra disse mentale hindringene. Fienden angriper enten direkte eller indirekte, gjennom andre mennesker. Og så kjemper vi – etter Herrens forsyn – og vi kommer gradvis til sans og samling. Bønn hadde ikke vært nødvendig om vi ikke hadde ulykker.

59. Og så innser vi at vi ikke har noe å støtte oss på her i livet. ”Ingen forstår meg,” sier vi. Sjelen søker uforanderlig kjærlighet, men sånt fins ikke på jorden.

60. Herren lar oss føle at Han er med oss i den grad vi gir slipp på våre jordiske bekymringer. Herren er fred, glede; Han er far, mor og

venn for oss. Vi har alt i Ham. Han er Den Ene som tilfredsstiller alle sjelens behov.

61. Når en sjel blir ett med Herren må den alltid være på vakt. Siden vi fortsatt lever i kroppen som også binder oss til verden.

62. Herren tillater ofte at fienden overrasker oss, og vi undrer oss: hva er det som har skjedd? Herren tillater at disse tingene skjer for at vi skal innse at vi ikke er noe og at tilliten vi har til oss selv ikke er noe. Vi må lære at vi aldri kan tilregne oss selv noen fortjeneste.

63. Vi må alltid passe på å behage Herren i hver eneste gjerning og tanke. Ja, til og med i tankene. Hver eneste oppgave vi utfører i denne verden er Guds verk.

64. Om vi elsket Herren av hele vårt hjerte ville vi aldri syndet så lenge vi levde, for da hadde Han vært med oss. Han er kraften som brenner opp alt som er urent og syndig. Innet vanhellig ville da trengt seg inn i hjertene våre.

65. Fordi vi lever i kjødet og er urene, uansett om vi vil vise vår kjærlighet til nesten vår, så blander våre kjødelige lidenskaper seg inn. Vi må skille kjærlighet fra lidenskap. Lidenskap er demonenes frukt. Vi må fokusere på guddommelig kjærlighet, som ikke gjør forskjell på folk. Guddommelige kjærlighet

forts. neste side ►

► fra s.13 «Tankene Våre Former...»

er ikke egennyttig; den omfatter alt og finner glede i alle ting.

66. Tankekrigen og tankeslaveriet... dette er en endeløs kamp. Den stopper aldri. Men om et menneske, med Guds hjelp, blir mer erfaren i å blokkere angrepene som kommer i form av tanker, da skjønner han at disse angrepene kommer fra djevelen og rope ut, "Herre, hvor mye skrap det er i meg! En tanke dukket opp om en som såret meg, og nå nekter denne tanken å forlate meg... Så hørte jeg om krigen i det og det landet og om urettferdigheten på det stedet. Og igjen får jeg ikke fred fra tankene mine, og så begynner jeg å gi uttrykk for mine egne meninger. Plutselig er freden min sønderknust – jeg har begynt å dømme..." Vi må la Herren ta seg av alt. Han kommer til å ta seg av alt i verden. Tankene våre bør ikke engasjere seg i verdslige anliggender. Om vi gjør det så ligger vi i krig med verden og slåss med ord og tanker, og så får vi ingen fred. Så mot slutten av livet viser det seg at vi er blitt vant til å krangle konstant!

67. En storm av tanker og forvirring i et menneskes sinn etter at han har skriftet og fått råd av sin åndelige far tyder på at det mennesket har gitt etter for stolthet og at han fører krig i tankene sine mot sin åndelige far. Herren ser dette og tillater at denne personen møter fristelser.

68. Når et menneske mister nåde tar det en stund før han skjønner det, mens han enda tror han er omgitt av nåde, for tankene hans lever fortsatt. Han innser ikke at han har blitt kald og er i fare for å miste det evige livet.

69. Plasser en ydmyk og mild person i helvete og han vil ikke klage.

70. Store fristelser (lidelser) kommer før eller etter noe godt som Herren har gitt oss. Dette skjer for at sjelen ikke skal fylles med stolthet.

71. Herren ønsket å bli menneske helt fra evigheten av, for Han visste at vi rasjonelle skapninger ikke vil kunne bevare denne tilstanden. Vi må vende tilbake til vår opprinnelige tilstand av renhet, mildhet, ydmykhet og godhet, for at vi kan ha fellesskap med Gud, som er kjærlighet.

72. Det er bare når mennesket har fellesskap med englene og de hellige at sjelen kan forstå det guddommelige. Herren tillater av og til at dette skjer med en helt vanlig person. Når et lidende menneske ikke har noen trøst, ikke får noen lindring fra noen på jorden, når han føler seg forkastet og avvist av alle, da trøster Herren selv sjelen hans.

73. Alle de falne tankemaktene sirkler rundt jorden. Hver synd er en av egenskapene til de falne åndene. Hver synd er (først) en tanke, en innflytelsesrik tanke.

74. De falne åndene søker "trøst". Noen av dem ser etter vrede og sinne, andre desperasjon, og andre igjen ser etter hor. Selv blant de falne åndene er det ulike grader av ondskap.

75. Man må være naturlig og blottet for all innbilning. Så snart en blir innbilsk er det helt klart hvor denne innbilskheten kommer fra – fra de falne åndene som vandrer rundt.

76. Mens den er i kroppen er sjelen beskyttet, men når den er utenfor

kroppen er den helt ubeskyttet, naken og sårbar, som en snegle som er tatt ut av skjellet sitt.

77. Om en sjel forblir ydmyk da vil Herren opplyse den mer og mer.

78. Det fins mennesker som er forenet med Gud i så stor grad at ingen uren tanke noensinne kan røre ved tankene deres. De har aldri noe kontakt i tankene sine med de falne åndene.

79. Vi ser av eksemplene til Hl. Johannes Fasteren at de falne åndenenes mål er å tvinge mennesker til å begå synder slik at de mister helbredelses- og mirakelgavene de har fått. Men vi må også vite dette: det fins også de som har falt fra enda de har levd et hellig liv. Dette var fordi de ikke hadde rensert seg selv for alt som var av urenhet. Det var blant annet en viss jomfru som ble så stolt at hun begynte å forakte gifte mennesker.

80. Filosofisk renhet varer så lenge menneskets tanker er opptatt av filosofi. Vi må nå fram til den renheten som er et resultat av kjærlighet til Gud.

81. Vi er veldig distré og konsentrasjonsevnen vår er svak. Vi er som sprukne speil som reflekterer en virkelighet i små fragmenter helt til Guds kraft gjør oss hele igjen, skikket til å reflektere Hans bilde med stødighet.

82. Om Herren skulle svare alle bønnene våre etter troen vår, hva ville skjedd da om vi ikke trodde vi trengte råd fra noen som helst, selv ikke fra Kirken. Djevelen kunne gå løs på en eller annens helse og så blir vi spurt om å be for den syke. Da kunne djevelen trekke seg unna

den syke – tilsynelatende takket være våre egne bønner – og så ville vi bli ofre for åndelige vrangforestillinger.

83. Når vi krever respekt og oppmerksomhet fra andre, snur de andre som regel ryggen til oss; men når vi ikke bryr oss om å respektere andre og ikke tenker på det, da samler folk seg rundt oss og følger etter oss.

84. De elendige tankene våre skaper ondskap og forstyrrer freden i universet.

85. Hvor fort beveger englene seg? Englene er åndsvesener og farten til en ånd er ganske lik farten til en tanke. Tanker er like raske som åndsvesener.

86. Om sjelen ikke er åpenbart gjennom kroppen blir den avslørt gjennom tanker. Om natten kommuniserer sjelen med tankeverden. Demonene jakter på den gudfryktige sjelen som er full av lys. De ønsker å kvele en slik sjel; det er som om en rebell har dukket opp i mørket. Vi tillater de onde åndene å komme innpå oss gjennom stolthet.

87. Mens en sover eller er våken kan sjelen være i forskjellige tilstander. Når sjelen har fred hviler også tankene. Si at en legger seg og føler seg rolig, men neste morgen våkner helt knust og sliten, som om han hadde slitt svært gjennom hele natten med et eller annet vanskelig, og tankene hans er urolige. Det er som om han har en filmsnutt i hodet som viser ham scener fra fortiden og samtidig så dukker det opp uklare ting som venter i fremtiden. Sjelen lager sine egne kombinasjoner ut fra disse "inva-

sjonene". Når sjelen er blottet for slike kombinasjoner og fra stress, da er menneskets drømmer fredlige og han kan våkne om morgen og føle seg uthvilt og forfrisket. Det er mulig for oss å føre krig med andre menneskesjeler til og med i søvne og krangle med dem.

88. Litteratur er ofte et resultat av de onde åndenes løgner. Sånne romaner og bøker er ikke kristne verk; det fins til og med satanisme og løgner i noen av dem, da Satan er løgnens far. Om et menneske fantaserer fanges han umiddelbart i et nett som de onde åndene har kastet ut. Djevelen sier så til ham, "Ser du, du er akkurat som meg nå!"

89. Herren tillater at vi opplever mange skuffelser, sorger og ulykker i det jordiske livet for at vi skal slutte å stole på verden, som skader oss så mye, og for at vi skal innse at Han alene er kilden til all trøst, fred og stillhet.

90. Når djevelen ikke kan skade oss ved hjelp av opprørende tanker, så vil han angripe oss gjennom fredlige tanker. Det er bare etter at vi har tilbrakt en viss tid på noe som er grunnfestet i disse liksom-fredlige tankene at vi oppdager hvem som egentlig står bak dem.

91. En person kommer til et kloster, men han forstår ikke helt hvorfor han er der. Så han begynner å leve et verdslig liv i klosteret. Den personen holder ikke ut å se at en annen vokser i troen, og så forlater han denne verden med denne egenskapen som han ikke har klart å korrigere. Om dette er tilfelle da må vi be slik: "Herre, hjelp meg å rette på svakheten min!"

92. Herren svarer ikke hver eneste bønn, for om alle bønnene våre skulle gå i oppfyllelse akkurat da vi spør om noe ville vi trodd vi var visere enn noen andre i verden, eller at vi er mer verdige enn vi egentlig er. Da ville vi trodd at vi ikke trenger noens råd for noe som helst. Noen ganger åpenbarer Herren svar på visse spørsmål og mysterier i tankene våre, men noen ganger gjør Han ikke det, sånn at vi skal oppsøke andre mennesker for å få råd og på den måten ydmyke oss selv.

93. Vi er vanligvis sinte når noen fornærmer eller latterliggjør oss, inntil Guds nåde kommer over oss. Når vi mottar nåde føler vi oss ikke lenger såret når de andre fornærmer oss, men forblir stille og fredlige, som om fornærmelsen ikke var rettet mot oss i det hele tatt.

94. Når vi krangler gjør vi alltid alt vi kan for å overbevise den andre om at han ikke har rett. Sånn blir atmosfæren spent. Den andre krangler og avfinner seg ikke med irttesettelsen, mens vi kaster bort tid og forstyrrer freden vår for ingenting. Om vi har omdømmeevne så skjønner vi hvem som egentlig snakker. Da skjønner vi at det ikke er "motstanderen" vår, men den falne ånden som bruker munnen hans. Det er fånyttig å krangle med de som har ført krig mot menneskeheten i tusenvis av år og som er svært veltrente og øvede i denne krigføringen mot mennesker.

95. Hva er faste? Faste er ikke så meget avholdenhet fra mat som avholdenhet fra urene tanker.

96. Når en ond ånd ser at en person prøver å behage Gud og gjør frem-

forts. neste side ►

► fra s.15 «Tankene Våre Former...»

gang i det gode, finner den en måte å trenge inn i hjertene til andre mennesker og derfra misunne den guddommelige personen. På den måten skaper den falne ånden en ond holdning i andre mennesker mot deres bror, og de føler misunnelse. Under innflytelse av demonen begår de mange onde og opprørske gjerninger mot deres bror, sprer løgner og rykter om ham, og forstyrrer ham mens han driver med oppgavene sine. For oss ser det ut som om at menneskene misunner deres gudfryktige bror, men egentlig er det ondskapens ånd som har forankret seg i hjertene til disse menneskene og er misunnelige. På samme måten trer ondskapens ånd inn i hjertet til et menneske som har hørt at en annen har opplevd mange ulykker, som det mennesket heller ikke har hatt et godt forhold til på lenge. Han vet ikke at det er helvetes ånd som gleder seg over sin nestes elendighet.

97. En ånd kan okkupere et rom som er mye større enn en menneskekropp, men den kan også innta et mye mindre rom, selv på størrelse med en kubikkcentimeter. Derfor er det mulig at en hel legion av falne ånder kan innta en person. De gleder seg når de overtar kroppen til et menneske, når de blir "virkeleggjort" i menneskekroppen.

98. Derfor måtte du få alle gode ting i Herren, og også ved Hans allhellige Mor, som er vår Beskytterinne og Forbederske ved Guds føtter. Hun ber sin Sønn, vår Gud, om å gi oss styrken til å være gode og å herliggjøre Gud, både her på jorda og i evigheten Amen. ■

PREKEN OVER LUKAS 5:17-26: OM SYND OG NÅDE

¹⁷ *En dag han holdt på med å lære folket, var det noen fariseere og lov-lærere til stede; de var kommet fra alle landsbyene i Galilea, fra Judea og Jerusalem. Jesus hadde Herrens kraft så han kunne helbrede.*

¹⁸ *Da kom det noen menn med en lam mann på en bære. De forsøkte å bære ham inn og legge ham ned foran Jesus.*

¹⁹ *Men da det var uråd å få ham inn på grunn av trengselen, gikk de opp på taket, tok til side noen takstein og firte ham ned på båret, midt foran Jesus.*

²⁰ *Da Jesus så deres tro, sa han: «Venn, dine synder er deg tilgitt.»*

²¹ *Men de skriftlærde og fariseerne tenkte straks: «Hva er dette for en, som spotter Gud? Hvem andre enn Gud kan tilgi synder?»*

²² *Jesus visste hva de tenkte, og sa til dem: «Hva er det dere tenker?*

²³ *Hva er lettest å si, enten: Dine synder er deg tilgitt, eller: Stå opp og gå?*

²⁴ *Men for at dere skal vite at Menneskesønnen har makt på jorden til å tilgi synder» – og nå vendte han seg til den lamme – «så sier jeg deg: Stå opp, ta båret og gå hjem!»*

²⁵ *Og straks reiste mannen seg for øynene på dem, tok båret han hadde ligget på, og gikk hjem med lov og takk til Gud.*

²⁶ *De ble alle helt ute av seg av undring og priste Gud. De var grepet av frykt og sa: «I dag har vi sett det utrolige!»*

Luk. 5:17-26

Mange av episodene i evangeliene forteller om hvordan Jesus trefte syke og ulykkelige mennesker, hvordan Han møter dem med kjærlighet og medlidenhet. Og det ender med at han helbreder og hjelper dem, noe som blir sett og forstått som et tegn på at Han har en myndighet som langt overgår

vanlige menneskers muligheter. – Men Jesus vil ikke bli oppfattet som noen mirakel-maker, og ofte sier han at det som skjer skal holdes hemmelig en stund.

Også denne hendelsen som vi har hørt om i dag er et slikt møte mellom Jesus og et ulykkelig, sykt menneske. Og Jesus blir imponert over deres tro som gir seg utslag i en helt eksepsjonell hendelse. Fordi det var så mange folk rundt Jesus at vennene til den syke ikke kunne komme inn med båret, og da tar de ham rett og slett opp på taket, lager et hull og firer ham ned foran Jesus!

Og Jesus møter ham med det som er Hans egentlige oppdrag: Å tilgi synd! Men så helbreder han også den syke, slik at de som var tilstede kunne forstå at Han har myndighet til dette.

Tilgivelse av synd, det er Jesu oppdrag. For etter Adams synd i Paradis, begår alle mennesker synd, alle uten unntak. Bare Jesus er uten synd, fordi Han er Guds Sønn. Og derfor har Han mulighet for å tilgi synd, og løfte oss opp av denne fellen som vi alle er født inn i.

Det er populært både blant lekfolk og religiøse ledere i dag å bagatellisere synden og syndens følger: fortapelsen. Men det er vranglære og en katastrofal villedelse av mennesker. Jo, Jesus viser alltid medlidenhet og barmhjertighet med angrende syndere. Han tilgir og tilgir. Og Han kommer med Nåden i tillegg til Loven. Det er rett. Men Han sier aldri at synden er ubetydelig. Han sier aldri at det som er galt er rett, bare av medynk med en person. Han opphever ikke lovens innhold. Ikke en tøddel av loven skal forgå, sier Han. Men Han tar ofte oppgjør med skriftlærde og fariseere som er raske til å fordømme andre og veldig nøye med

► *forts. fra s.5 «Tito Colliander: Den Ortodokse Kirke Gjennom Tidene.»*

18: KIRKENS UTBREDELSE I SYD-ØST-EUROPA

På 1800-tallet ble situasjonen for de kristne lettere ettersom Hellas og deretter Balkan-landene lyktes å befri seg fra det tyrkiske veldet.

Hellas frigjorde seg først (1830), og ble en autokefal (selvstendig) kirke i 1850. Nå er det omtrent 9 millioner ortodokse troende som hører inn under den kirken, dvs. så godt som hele befolkningen. Kirken ledes av erkebiskopen av Athen, sammen med synoden eller kirkestyret. På Hellas' område ligger *Athosberget* med sin munkerepublikk med over to tusen munk og tallrike klostre.

Til *Bulgaria* kom de første misjonærene fra Bysans, Roma og Tyskland. Tsar Boris ble døpt i Konstantinopel året 865. På tross av pavens motstand, bestemte senere et kirkemøte at Bulgarias kirke skulle tilhøre Konstantinopels patriarkat. Bulgaria ble frigjort fra det tyrkiske veldet i år 1912 og kirken fikk til slutt selvstendighet i 1945. Gudstjenestespråket er kirkeslavisk. Omtrent sju millioner mennesker tilhører den bulgarske kirken, som ledes av patriarken i Sofia.

I Serbia bredte misjonen seg på 800-tallet fra Bysans, Ravenna, Kroatia og Roma. Da Bysans etter hvert erobret hele Serbia, befalte keiser Basilios I på 870-tallet at alle serbere skulle døpes. Skyts-helgenen er den hl. martyren Stefan. De kirkelige litteraturens og

gudstjenestenes språk er slavisk. Kirken ledes av patriarken i Beograd, og den har omtrent åtte millioner medlemmer.

Romanias kirke hørte på 800-900-tallet til Ohrid-erksbispedømme, men ble så erobret av Bysans på 1000-tallet. Innflytelsen derfra ble stor, og det ble opprettet gresk-språklige klostre flere steder i landet. Romania ble selvstendig patriakat i 1859, og kirken har stor betydning for befolkningens liv. Den har omtrent 14 millioner medlemmer og sentrum i Bucurest.

Albanias ortodokse kirke stammer fra de ortodokse som på 1000-tallet bodde mellom serberne og kroatene. Albania er en autokefal kirke som ledes av erkebiskop i Tirana, og den har ca 200.000 medlemmer. ■

► *forts. fra s.16 «...OM SYND OG NÅDE»*

detaljer, men som ofte ikke ser helheten. Og som gjerne opphører seg selv på andres bekostning, og undertrykker andre med sin kunnskap. Falskhet og uærlighet aksepterer ikke Jesus.

Men: Lovens innhold står fast! Det som ifølge loven er rett og galt, det er det fremdeles. Men Jesus kommer med nåden og barmhjertigheten, i stedet for straffen til den angrende synderen.

Døm ikke, for at dere ikke skal bli dømt! Mange trekker frem dette utsagnet fra Jesus, og mener dermed at man kan stanse enhver diskusjon om moral. Det var ikke slik Jesus mente det. Han gjorde et oppgjør med dem som tiltok seg Guds rett til å dømme, med dem som trodde at de var rettferdige, og derfor hadde rett til å dømme andre. Det betyr ikke at det

er slutt på de moralske standardene. Rett er rett og galt er galt fremdeles!

I dag ser vi en slags ny reformasjon i visse kristne miljøer. Det som var rett i går, er galt i dag. Og det som var galt i går, er rett i dag. De har glemt at Gud er den samme i dag som i går, ja til evig tid. Og de glemmer at det er forskjell på personlig moral og levned, og på kirkens lære om rett og galt. Selv om en prest er aldri så syndig, og prester er syndere som alle andre. Det sier vi til stadighet i bønne våre i kirken, så betyr ikke det at han har rett til å fortandre forkynnelsen av Guds lov og Hva Gud har lært oss om rett og galt. De standardene som vi har fått for livet vårt, de står fast, selv om ingen virkelig kan leve opp til dem.

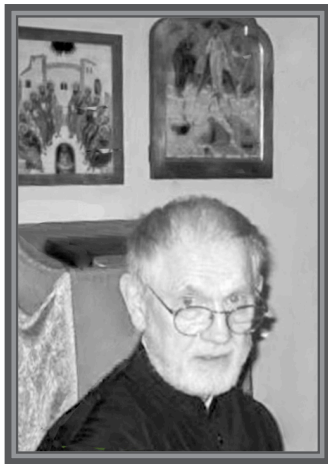
I dag har det blitt slik at det som er avvik fra Guds lov og Kirkens forkynnelse, det har blitt akseptert som ny norm. Men vi

vet hva Jesus sier om dem som «forfører en av disse mine små». Kirkens og prestenes oppgave er å veilede, ikke villed.

Vi vet at alle mennesker er syndere. Men vi kan ikke løse problemet bare ved å si at synden er dyd, ved å fornekte at det er synd. Anger og tilgivelse er løsningen. Ikke benektelse av Guds lov. Ikke hva mennesker individuelt føler som rett og galt er normen for oss, men det Gud har lært oss om rett og galt.

Derfor møter Jesus lidende og troende mennesker med ordene «Dine synder er deg forlatt». Dette er Guds godhet og vårt håp. Uten dette hadde Jesu komme til vår verden vært uten mening og helt unødvendig. Og vår oppgave er å hjelpe hverandre frem til Herren og Hans tilgivelse og helbredelse, slik vi har hørt om i evangeliet i dag. ■

f. Johannes

FADER BENGT HAGSTRÖM ER DØD

FADER BENGT HAGSTRÖM, PRÆST i vores ærkestift, døde torsdag den 22. september 2016, tidligt om morgenen, efter længere tids sygdom. Han blev begravet i Göteborg, fredag den 30. september 2016, under ledelse af f. Angel Velitchkov, provst for Det Skandinaviske Provsti.

Fader Bengt blev ordineret til diakon af Ærkebiskop Gabriel af Comane, torsdag den 8. december 2005, i Kristi Förklarings Kyrka i Stockholm. Søndag den 23. marts 2008, i Den Hellige Treenigheds Kirke i Paris, blev fader Bengt ordineret til præst af Ærkebiskop Gabriel, hvorefter han var knyttet til Hellige Nikolai Menighet i Oslo under f. Johannes Johansens ledelse, som var vores provst på det tidspunkt. Fader Bengt havde gudstjenstlig virksomhed i Hellige Tikhons Kirkeforening i Göteborg og gjorde et stort arbejde til støtte for Det Skandinaviske Provsti.

I Gudsmoders Beskyttelses Menighed havde vi flere gange glæde af fader Bengts besøg. ■

EVIGT MINDE!

F. Lazarus ordination er en afgørende milepæl i Gudsmoders Beskyttelses Menigheds liv og udvikling.

ORDINATION

SØNDAG DEN 13. NOVEMBER fandt en vigtig begivenhed sted i katedralen i Rue Daru i Paris. F. diakon Lazarus Kold blev ordineret som præst af Ærkebiskop Johannes (Renneteau).

Ordinationen blev gennemført under værdige og festlige former i katedralen. Foruden ærkebiskoppen medvirkede ni præster, to proto-diakoner og tre «almindelige» diakoner i den højtidelige liturgi. Det betød, at man i den stopfyldte russiske katedral kunne høre ektenier og ekfoneser på fransk, engelsk, georgisk og dansk. Ligesom den nye præst som sin første tjeneste læste ambonbønnen på sit eget sprog.

F. Lazarus ordination er en afgørende milepæl i Gudsmoders Beskyttelses Menigheds liv og udvikling. Fra en spæd begyndelse tilbage i år 2001, hvor en fåtallig gruppe danske blev knyttet til Hl. Nikolai Menighet i Oslo som kirkeforening, har menigheden udviklet sig til en selvstændig enhed med nu to præ-

Mère Marthe og Fader Lazarus

ster og én diakon. En menighed, der som basis benytter dansk, men også er åben over for andre sprog og nationaliteter. Således læses Fader Vor ved hver eneste Liturgi på en række forskellige sprog.

Med ordinationen af f. Lazarus er der åbnet mulighed for endnu flere aktiviteter i Den Ortodokse Kirke i Danmark samtidigt med, at indsættelsen af en ung præst peger på større bredde og med Guds hjælp kan sikre fortsat udvikling i fremtiden.

Vi ønsker f. Lazarus lykke til med ordinationen.
AXIOS, AXIOS, AXIOS!

FRA MENIGHETENS LIV

Dåp:

Abigail Eyob Okbit, datter av
Gebrehiwet Eyob Okbit og Fsseha
Senait Dawit; Neiden 27. august

Noel Brhane, sønn av
Jonas Brhane og Kaja van
der Schoor; Oslo 2. oktober

Dåp:

Daria Myriam Iunian, datter av
Angela Iunian og Ahmad Hosseini;
Sandnes 5. november

Mikhael arian Figurski, sønn av
Matthew R Figurski og Mahsa
Sheikhi; Oslo 20. nov.

Begravelse:

Pavel Toshkov, sønn av
Marieta A Toshkova og
Hristo Muhov; Fet kirke 29. sept.

Radoslav Jankovic f. 1952
i Serbia d. 2016 i Oslo;
Nordre Gravlund Oslo 17. nov

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto.
Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis.
Man får skattefradrag på gaver fra 500 kr til 25 000 kr i løpet av et året.

GAVER INNKOMMET PÅ MENIGHETENS KONTO 0532 12 67426 / 2050 03 19357

Vi fortsetter innsamlingen til kirkebygget i Oslo slik vi tidligere har informert om (jfr. menighets blad nr.2 2014, s.13) ifølge vedtak på Medlemsmøtet, og vi ber om forsterket innsats og generøsitet for å fullføre kirkebyggsprosjektet vårt. Mange har fast utbetaling fra konto, og flere nye gavegivere oppfordres til å komme på "banen" slik at vi kan realisere vår plan. Mange takk til alle dere som har sendt gaver på menighetens konto!

Gaver til kirkebygg:

Liljana Dafincevska 300 E Smith-Sivertsen 500 Julia Chaffin 1300 Lidia Polykarpova 1500 P Svele 3000
Jon Wetlesen 900 A O Volden 200+200 Sarita Jankovska 600 Samuel S Michael 500 M Ghebrea 100
Damcevski 400 O&T Svele 1700 Eilert Struksnes 1000 Todorka Struksnes 1000 Th. Stange 800 K Jikiun 1000
Andrej Z Morch 1500 Simen Syvertsen 6000 D Ristevska 500 L Hovstø 900 I-J Nilssen 2000 Th. Såheim 3000 B&N
Antic 500 Ronald Worley 5000 Jasin Mäkinen 2050 NN 1300 H O Wingerei 500 M G Selassie 2000
Zorica Stojanovic 500 Manjana Jankovska 500 H Olsen 300 Kiflai Haile 200 I-J K Enger 1000 L Lepp 1000
Sanija Jerotic 1200 T Brhane 500 Tatiana Shpak 5000 Dag Markeng 1000 E Husa 500 Nina Tomstad 1000
Selvea Antoun 1000 Tetiana Liapoun 300 R & A Kornev 2000 Einar Hopsdal 2000 Aleksandra Leontieva 2000

Gaver til fresker:

Belka Korshavn 10.000 T&E Struksnes 10.000 Dag Markeng 2000 F. Serafim 25.000 f. Johnnes 10.000
T&O Svele 3400 Lonni Lepp 1000 Simen Syvertsen 5000

– Hjertelig takk for alle bidrag !

De myrrabærende kvinners forening
Holder Basar i Hellige Nikolai kirke
i forbindelse med gudstjenesten
✠ søndag 18. og mandag 19. desember ✠
Her er mange fine tips til julegaver.
🧑🏻🧑🏻🧑🏻🧑🏻 Velkommen! 🧑🏻🧑🏻🧑🏻🧑🏻

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

JOMFRU MARIAS TEMPELGANG

Vi feirer høytid for vår Guds Moder – og dermed også for VÅR mor, for om vi er i Kristus, da har vi også henne som mor, slik Han sa det da Han hang på korset. Og nå feirer vi altså en stor høytid for henne, nemlig hennes inntreden i Guds tempel, hennes tempelgang. Og denne hendelse er ikke bare hennes – men også vår – for som troparet sier er dette et forvarsel om vår frelse og Guds nåde.

Da Gud skapte verden og mennesket, var alt såre godt og hellig. Hele verden var Guds helligdom. Men så syndet Adam og splittet Gud og verden, skapningen ble vanhelliget. Menneasket hadde ikke lenger fellesskap med Gud. Senere befalte Gud at Israels folk skulle reise et hus, en bolig for Ham på jorden, slik at Han likevel kunne være blant sitt folk på

et spesielt vis. Tabernakelet og senere tempelet var en helligdom hvor prestene tjente Gud på folkets vegne. Og i tempelet var det aller helligste, hvor ypperstepresten gikk inn én gang om året med offerblod for folkets synder.

Det vi feirer nå, er at Marias foreldre, Joakim og Anna, hadde lovet å vie sitt barn til Gud. Om Han ville gi dem et. I det som den gang ble regnet som høy alderdom fikk de Maria, og da hun fylte tre år, begav de seg til tempelet i Jerusalem med henne, for å overgi henne til Gud, der hun skulle bo til hun ble voksen, og vies til tjeneste for Gud.

Straks ypperstepresten tar imot henne, fortsetter hun opp trappe og videre inn i tempelet, og til alles forskrekkelse – like inn i det aller helligste bak forhenget. Vi er neppe i stand til å forestille oss hvordan de reagerer på dette, men vi – vi feirer dette som en symbolsk handling, en profeti fra Gud om at Han allerede hadde utvalgt henne til å bringe mennesket tilbake til fellesskap med Seg.

Hun var jo selv utvalgt til å bære Kristus, vår Gud i sitt indre i hele ni måneder, altså var det hun som egentlig var det allerhelligste, Guds egen ark. Og ved å gå inn i helligdommen bærer hun

bud om Kristi offerdød på Golgata, Sønnen som en gang for alle skal bringe det forløsende offer for verdens synd – nemlig seg selv, sitt eget guddommelige legeme og blod. Hennes inntreden i helligdommen var et tegn på at nåden atter kom til vår verden.

Jomfru Maria feirer vi ikke bare som et tilfeldig redskap for Guds frelsesplan, ikke bare som et alminnelig menneske som Gud brukte, for vi ser også at hun var utvalgt av Gud, utvalgt til renhet og redebondhet for det store oppdraget.

Vi bør alltid ære Jomfru Maria for hennes renhet og ja til Gud, og slik bli minnet om vårt eget kall til å etterligne henne til Guds ære og pris. ■

f. Johannes